

АНГЕЛ САРАФОВ
ОПАСНОСТ ОТ ПОСОКА
„ЕРИДАН“

chitanka.info

Доктор Ольга Ларсен, шеф-математикът при Хималайската обсерватория на Нанга Парбат, почука за втори път на вратата, почака няколко секунди и натисна дръжката. В първия момент помисли, че Ву-Уун не е в кабинета си, но погледът ѝ падна върху космовизора, след това върху посипаните по килима парчета от сапфирения му екран. Младата жена пристъпи напред и неволно извика. Свит зад тежкото кресло, дребният астрофизик Ву-Уун лежеше на пода в локва кръв.

Ръката ѝ мигновено натисна червеното копче. През четиринадесетте етажа премина тежката тръпка на тревожния виброфонен тътен.

Това беше втората тревога в обсерваторията, дадена след появата на загадъчния космоплан през 1987 година. Неговото внезапно и незабелязано появяване и обикаляне на Земята и още по-необяснимото му изчезване в пространството останаха неизяснени. Радарните телескопи проследиха за кратко време траекторията му около нашата планета, но всички по-нататъшни опити да се засече чадърообразният гост бяха напразни. Четири часа след загубването му, от космодрумите на Луната стартираха след него два автопилотирани плазмоплана. Но донесените от тях сведения бяха незадоволителни. Апаратурите им бяха регистрирали само рязко покачващи се светлинни излъчвания, които можеха да произхождат от отдалечаващ се фотонен двигател.

На следния ден стана известно, че почти всички работещи на определени къси вълни космовизори бяха приели четири, повторени през кратък интервал, телевизионни емисии. Някъде отвън към Земята беше изпратено чудновато съобщение. То се появяваше като зигзагообразни плавно танцуващи линии по радарните екрани. От загадъчната емисия бяха направени снимки, който създадоха сериозни трудности на учените. Електронните сметачни апаратури съставиха милиарди комбинации с установените, повтарящи се условни знаци, но смисълът на съобщението не можа да се разчете.

Изглеждаше, че мълчаливият астрофизик доктор Ву-Уун се беше примирил с невъзможността да разбере тази загадка. Той бе престанал да говори за нея дори и с математическия си сътрудник доктор Ольга Ларсен. Както обикновено, сутрин Ву-Уун се затваряше в кабинета си, където го чакаше неизменната чаша студено мляко. На обед слизаше в общата столова, обядваше набързо и само привечер се задържаше по-

продължително в компанията на „младежите“ — така наричаше той д-р Ларсен, русокосите съветски инженери, които отговаряха за радиотелескопите, и биолозите от „скандинавския тим“. С тях пиеше чай, разговаряше и с удоволствие понасяше всичките им шеги и закачки.

Преди около месец Ву-Уун беше изменил на програмата си. Сандвичите, които д-р Ларсен му приготвяше, изсъхваха край изстиналата чаша чай. В кабинета на астрофизика внесоха тежко тапицирано кресло, две тънки одеяла и Ву-Уун изчезна в полумрака на тихия си работен кът. Олга Ларсен правеше безуспешни опити да го изтръгне поне за малко от екраните на космовизорите, но астрофизикът се усмихваше, продължаваше да кима любезно, разсеяно и отново се обръщаше към апаратурното табло.

Сапфиреният екран беше станал на парчета, а от вените на дясната ръка на Ву-Уун изтичаха последните капки кръв на слабото му тяло. Виброфонните гонгове започваха за четвърти път да повтарят алармения ритъм, а червените стрелки в коридорите примигваха тревожно. Олга Ларсен излезе пред кабинета и въздъхна облекчено, когато от асансьора излязоха облечените в противолъчеви скафандри фигури. Тя едва сега се сети, че не беше предала по микрофона за естеството на тревогата и първа пристигаше спасителната команда. Но от втория асансьор слизаха лекарите. След тях се появи директорът на обсерваторията. От тревогата до вкарването на кръвопреливната игла в губещите вече пулс вени на бирманския астрофизик бяха изминали седемдесет секунди.

Две седмици след тази случка Ву-Уун получи разрешение да смени болничната стая с кристалния панорамен купол на покривната тераса. Там прекарваше по-голямата част от деня в съзерцание на застиналите в мълчаливо величие планински масиви. На няколко метра над терасата около ледената глава на осемкилометровия планински гигант плуваха призрачни воали и очертаваха мъгливия му ореол. От време на време ветровете ги подгонваха, те се провираха през стоманените скелети на радиотелескопите и оставаха да висят като ефирни паяжини. Ву-Уун ги наблюдаваше, затваряше очи и потъваше в дълбок унес. „Неговите

младежи“ се стараеха да го изтръгнат от тази привидна апатия, но той се усмихваше виновно и продължаваше да мълчи. На 1 октомври обаче Ву-Уун поиска да бъде приет от директора и остана в кабинета му повече от два часа. Веднага след това, вдигайки снежна буря под себе си, дежурният вертикално изкачващ се самолет се издигна от хангара на терасата и отнесе ръководството на обсерваторията. Потънал в дълбоката седалка до недоумяващата доктор Ларсен Ву-Уун напущаше за пръв път от седем години хималайската станция, за да докладва лично, както изрично бяха настояли по радиофона, пред пленума на световната академия на науките в тридесетмилионната съветска столица.

Дребното лице на бирманеца чезнеше зад полиглотната микрофонна апаратура и гласът му, отначало тих и нестроен, наруши настъпилото в залата мълчание.

— Преди три години към нашата планета се приближи и предаде едно неразбираемо съобщение пратеник от неизвестни светове...

В залата стана толкова тихо, че д-р Олга Ларсен започна да се страхува това да не смути Ву-Уун. Но той продължи:

— ... работейки с приемания на дължини на вълните с широк диапазон, преди около една година на екрана на космовизора успях да задържа за кратко време една част от емисията, която преди три години ни беше предадена от непосредствена близост. По същото време привърши монтажът на новите, свръхчувствителни лазерни антени. Те ми дадоха възможност да установя вълната, на която се предаваше редовно, през тридесет и шест часа и двадесет минути интервал, същото съобщение. То идваше от разстояние сто билиона километра, което светлината изминава за 10 години.

Съдейки по неимоверно прецизната насоченост и концентрация на вълните, беше ясно, че от Космоса съобщаваха на нас — на Земята, нещо твърде важно. Това съобщение трябваше да се дешифрира. Но как? То идваше несъмнено от високоинтелигентни същества, които бяха преценили възможностите за разгадаването му от други мислещи същества.

Тогава започнах да съпоставям повтарящите се условности от предаването с основните понятия на нашите земни изразни форми.

След 6 месеца, когато бях почти убеден в безполезността на този метод, електронната сметачна машина на доктор Ларсен ми даде първите ключове към разгадаването на съобщението: думите „живот“, „материя“, „светлина“, бяха първите понятия, които намериха място в космограмата от екрана. След това започна цялостното разчитане на съобщението.

Въздържах се да дам гласност на тези резултати, защото те изглеждаха на пръв поглед фантастични. Следващите три месеца употребих за проверката им. Това, което ни се съобщаваше от посоката на звездата Епсилон на съзвездие Еридан, изплува с цялата си страшна неизбежност върху сапфирения екран. Представих си картината: края на човешкия живот, на нашата планета, може би и на цялата Слънчева система... Змиевидните линии от екрана застинаха като някакво видение на смъртта. Замахнах... да прогоня този призрак и... ръката ми срещна екрана. За следващите часове не си спомням...

— Какво съобщават от Еридан?

— За каква гибел става дума?

— Това са кошмари...

Заседателната зала приличаше на разлюляна от вятъра нива. Председателят натискаше бялото копче и светлинните сигнали, приканващи към тишина, нервно светваха и угасваха.

— Съобщението на Епсилон от съзвездие Еридан — високоговорителите започнаха да надделяват над шума — гласи, че след двадесет и пет земни години Слънчевата система ще попадне в облаковидна маса от... антивещество, което се движи с 200 000 км в секунда. Както споменах, съобщението идва от разстояние 10 светлинни години. Следователно то е изпратено до нас преди десет години. Това означава, че след около 15 години нашата планета ще бъде подложена на страшно изпитание. Посоката, от която идва този космически смъртоносен облак, е откъм съзвездие Еридан. Следователно те ще загинат или ако намерят защитно средство, ще преживеят катастрофата 10 години преди нас, тоест след 5 години.

Въпреки решението на академията да не се дава никаква гласност на тази новина, тя се разпространи много бързо. Тогава Академията публикува официално съобщение, което завършваше с

думите: „Науката е в състояние да се справи с тази опасност. Човечеството трябва да запази спокойствие и да се сплоти пред невидимия неприятел от Космоса!“ След това вестниците и радиопредаванията замлъкнаха. Човечеството не само не изпадна в паника, но показва, че е дорасло да приема със спокойствие както добрите, така и лошите новини. През последните десетилетия то неведнъж се бе изправяло пред угрозата да се самоунищожи, но винаги бе намирало сили и разум да преодолее най-тежките кризи.

Хората на науката знаеха, че трябва незабавно да се действа. Академията застана на чело на „задача номер едно“ — най-трудната и отговорна, каквато е била някога поставяна пред човечеството. В борбата с невидимия неприятел се включи огромна армия, предимно от млади учени. В първите дни на декември научните секции започнаха работа.

Астрономическата секция имаше за задача да установи с най-голяма точност посоката и скоростта на движението на облака от антивещество. Езиковедите и статистиците, които бяха проверили разшифровката на съобщението на Ву-Уун, следяха непрекъснато предаваните с неотклонна точност съобщения на планетата от системата Епсилон на съзвездието Еридан и знаеха, че до деня на катастрофата оставаха още четиринадесет години. Съществата от далечния свят бяха прецизни в данните си.

Физиците окупираха гигантските световни синхротрони и се задълбочиха в проучване свойствата на антивеществото. Със спокойната и тиха работа в обсерваторията сред вечните снегове беше свършено. Трябваше да се изследва абсолютно точно с каква скорост се движи облакът от антивещество. Тази трудна задача доведе много външни сътрудници, които заработиха на смени. След това хеликоптерите започнаха монтажа на новия гигантски радиотелескоп. Клубните помещения, библиотеките и дневните се напълниха с шумни тълпи от инженери, монтьори, различни специалисти и в кабинета на Ву-Уун внесоха пак мекото кресло и двете одеяла.

Беше изминала една цяла година от започване на различните изследвания и когато най-после се мислеше, че окончателните резултати са установени, в Академията се получи доклад от хималайската обсерватория. Ву-Уун посочваше други дължини на вълни, които предаваха ново съобщение от Еридан. В него се

посочваха точните размери на космичния неприятел, както и състава му — предимно от антипротони.

Силите на врага бяха установени. Скоростта, с която се движеше в пространството, възлизаше кръгло на 200 000 км в секунда.

В орбита около Земята бяха изпратени три станции с научен и технически персонал. В тази задача се включи почти цялата световна техника, но въпреки това едва в края на четвъртата година около Земята започнаха да кръжат огромните пръстеновидни космически станции. Наскоро се получиха и първите резултати. Според тях трябваше да се приложи приетото от академията предложение на съветските и американските физици: насищане на земния магнитен пояс с протони, защото, както гласеше съобщението от Космоса, облакът се състоеше от антипротони. Те неминуемо щяха да бъдат уловени от магнитния пояс и като протоните ще започнат да се движат спираловидно около силовите му линии. Тъй като антипротоните и протоните притежават противоположни електрически заряди, тяхното спираловидно движение около магнитния пояс ще бъде също противоположно. Вследствие на това ще започне фронталното им сблъскване и взаимно унищожение. Предвиждаше се насищането на магнитния пояс с протони да стане чрез взривяване в непосредствена близост на ядрени заряди. Изхвърлените при реакцията на взрива свободни неутрони като нестабилни се превръщат в протони за кратко време. Но както в началото, така и досега стоеше открит въпросът относно гъстотата на облака. Какво протонно насищане щеше да бъде необходимо, за да може да се унищожи напълно нахлуващото към Земята антивещество?

Тогава по екраните на космовизорите заигра третото съобщение от Еридан. В него от загиващата планета предаваха данни за концентрацията на облака. Бяха изминали петте години, които оставаха до срещата им с облака.

Предполагаемата гибел на съществата, които бяха предупредили Земята за очакващата я опасност, смути човечеството:

— Щом тези високоинтелигентни и технически по-напреднали от нас същества не можаха да избягнат смъртта...

— Имайте вяра в науката на човека! — апелираха пресата и радиото.

Оставаха още три години до изпитанието и една година от отпразнуване влизането в ХХІ век. Световната индустрия се впусна в грандиозно надпреварване с времето. Трябваше да се произвеждат три пъти повече ракети за пренасяне на ядрените заряди до магнитния пояс, отколкото се бе предполагало доскоро. Първите пробни насищания с протони започнаха. Фантастичните драперии на северните сияния покриха полярните небосводи и се виждаха от четиридесетия паралел. Хората започнаха да се обнадеждават и успокояват. Наближаващото събитие можеше да се изчака с увереност в благополучния изход. Ракетните площадки се приближиха и до големите градове.

Денят на битката наближаваше. Едната година се беше стопила на 6 месеца, а още по-бързо отминаха и следващите 3 месеца. Трябваше да започне постепенното, систематично зареждане на пояса. То щеше да трае до фаталната дата, когато в продължение на 70 часа щеше да се извърши най-грандиозното обстрелване на невидимия враг. Толкова трябваше да продължи преминаването на облака.

Артилерийската подготовка започна. Нощното небе се осея с ослепителните сияния на безмълвни далечни експлозии. Хората стояха до разсъмване по улиците и площадите, наблюдаваха зловещата феерия и ставаха все по-мълчаливи. Астрономите съобщиха за някакви светлинни феномени около орбитата на Плутон. Облакът от антивещество навлизаше в Слънчевата система.

— Какво ли ни очаква? — се питаха хората.

В Академията се получи съобщението за смъртта на осемдесетгодишния носител на ордена на Прогреса доктор Ву-Уун, а няколко часа по-късно от обсерваторията Нанга Парбат поискаха връзка с председателя на Академията.

— Отнася се до записките в работния дневник на д-р Ву-Уун — съобщаваше развълнувано професор Олга Ларсен. — Покойният не успя да съобщи последните данни. Заключение от дневника му е пред мене: „Облакът от антивещество е разкъсан след преминаването му през системата на звездата Епсилон. Към Слънчевата система той се движи във вид на огромен пръстен. В периферията на този пръстен е концентрирано почти цялото количество от антипротони. Слънцето, а заедно с него и Земята ще попаднат в отвора на пръстена, където концентрацията на антипротоните е незначителна. Нашата планета ще

бъде спасена, ако наситената с протони слънчева корона не експлодира и не повиши температурата си, което...”

— Професор Ларсен — прекъсна я гласът на председателя, — очаквам Ви след четири часа заедно с дневника на човека, който и след смъртта си прави неоценима услуга на човечеството.

Седем милиарда човешки същества виждаха може би за последен път светлината на деня. Днес започваше изпитанието и след около 70 часа трябваше да свърши. Ще оцелее ли планетата или след три денонощия разумният живот от Слънчевата система ще изчезне?

В 11 часа и 43 минути средно европейско време челната част на облака трябваше да достигне Слънцето, а след още тринадесет минути и Земята. Преди да спрат, печатарските машини изхвърлиха последните си издания, изпълнени с възвания към човечеството и „специалните напътствия“ за следене на радиосъобщенията, а след прекъсването на радиовръзката на локалните високоговорители и инсталации.

Късно след полунощ в очакване на решителния ден високоговорителите съобщиха за първото видимо сблъскване между група от астероидите и зловещия облак. На небосклона бяха изгрели нови звезди. Те светеха с колеблив синкав пламък, който ту се усиляваше, ту намаляваше. Никой не помисли вече за сън. Наближи утрото. Слънцето изгря, както беше изгрявало хиляди столетия преди това, и започна бавния си възход към зенита. Милиарди погледи следяха мълчаливо неотменния му път.

11 часа и 13 минути. Радиостанциите предадоха заповедта. Единственото за всички времена спонтанно обстрелване на Космоса започна. Към невидимия неприятел се понесоха с вой, проблясващи в първите секунди на излитането си, ракетни снаряди. Пламъците от плазмените им двигатели чертаеха по небето лъкатушни водопади, пресичаха се, преливаха се и се образуваха плътни завеси. Проблясванията на взривовете, които образуваха външната преграда, се забелязваха със силен бинокъл, а взривовете, с които се изпращаха все нови и нови протонни заряди на магнитния пояс, се виждаха с просто око. Изумени и възхитени от собственото си дело, хората

наблюдаваха мълчаливо небивалото зрелище. Оглушителният вой непрестанно се увеличаваше.

— Внимание! Внимание! — предупреждаваха високоговорителите. — Слънчевата корона, попаднала в контакт с антивеществото, увеличава излъчването си. Да се потърси укритие на сянка и в близост с водните запаси...

Слънцето беше се уголемило. Сякаш повлечено от бясно летящото антивещество то беше започнало да се приближава към Земята. Светлинната му сила нарасна неколkokратно и тъмните стъкла станаха негодни за наблюдението му.

— Слънцето! Слънцето избухва!...

Улиците и площадите обезлюдяха. Воят на канонадата проникваше през стените на сградите. Освен експлозиите на ядрените заряди наблюдателите започнаха да различават очертанията на невидимия до сега магнитен пояс на Земята. Протоните бяха повели унищожителна битка с антиматерията. Те посрещаха пришълците и изгаряха заедно с тях. Земята се опаса с огромен ореол, над който светеше ослепително наедриялото лице на Слънцето.

Температурата на въздуха се повиши. Само за два часа живакът в термометрите се изкачи на 40 градуса на сянка. От Земята бавно се издигаха първите мъгли на настъпилото интензивно изпарение на земната влага. От минута на минута те се съгъстяваха, покриваха нажежената Земя и затуляха слънчевия диск. Във влажния въздух воят на ракетите премина в постоянен грохот. Радиосъобщенията прекъснаха. Наситената с изпарения горещина проникна през плътно затворените врати, в дълбоките изби и тунелите на подземните железници. Дишането стана тежко, непоносимо. Сякаш кислородът се свършваше.

— Това ли е краят на човечеството?...

Мъглите се издигаха все по-високо, ставаха по-плътни и образуваха преграда срещу убийствените слънчеви лъчи. Температурата беше достигнала 56 градуса, но започна постепенно да спада и след известно колебание се спря на 45 градуса. Часовете минаваха бавно, като че ли и времето беше запряло своя бяг, за да наблюдава фантастичното сражение между човека и Космоса.

През нощта стана по-хладно. Аварийните високоговорители апелираха за спокойствие и оказване помощ на нуждаещите се.

Пуснаха в действие мощните мъглочистители и към полунощ, макар и за кратко време, изплува Луната — червена, сякаш посипана с жар. На другата огряна от Слънцето страна на Земята се повтаряше трагедията, преживяна от източното полукълбо. Ракетната канонада продължи още два дни. Тя спря след 72 часа, когато огненият протонен ореол на Земята започна да бледнее. Битката беше завършена.

Невидимият неприятел отмина, без да погуби човечеството. То понесе само тежки загуби. След два месеца се установи, че милиони хора, предимно стари и болни, не бяха понесли изпитанието. От бързото стопяване на арктическите ледове световните океани бяха покачили нивото си. Този процес не беше завършен, защото Слънцето, въпреки че привидно се беше върнало в нормалното си състояние, изпращаше на Земята повече топлина и сигурно това щеше да продължи още много десетилетия.

На Земята не беше останала нито една годна ракета и нито един ядрен заряд. Пред общата опасност човечеството се бе освободило от средствата за масово унищожение.

Разказът е публикуван в списание „Космос“, брой 10 от 1963 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.